

Geniaalsuse ja hulluse piir jääbki Eesperel häguseks

FOTOD: RAUNO VOLMAR

Parun (Jassi Zahharov) valmistab kuulsast kunstiteosest hõrgutava roa.

OOPER

René Eespere "Gurmaanid-2" ei saanud hämara eksalteerituse tõgamisega hakkama.

Brigitta Davidjants
brigitta.davidjants@epl.ee

Reedel esietendus Estonias René Eespere ooper "Gurmaanid-2". Esimese ja teise vaatuse libreto autor on Ervin Õunapuu, kolmanda osa kirjutas René Eespere.

välja, sobides kokku nii vokaal-tehniliselt kui ka näitlejatöölt.

Ooperi parimaks osaks võib julgesti pidada René Eespere muusikat. Eespere looming on mõjuv, efektne ja meeleolukas. See on vajadusel häirivalt kõhe, siis jällegi võikalt reibas ja lõpuks oövastavalt pühalik. Selles hetki talitsetud muusikas on sise-mist pinget, mis vajadusel jõuliselt võimust võtab. Just muusika

Samuti on libretist Ervin Õunapuu näinud nõhialikult vae-

ti kokku. Just kolmandas osas on enim meeltesegaduslikku hämarust, alates parunist, kes peab end Michelangeloks, ja lõpetades vürstinnaga (Riina Airene), kes on enda arust pisike tüdruk.

Seega on ooper pikitud täis eriti klišeelikke sümboliteid. Ma ei räägi vaid piibli järamisest, vaid ka püha söömaaja parodeerimisest, geniaalsusest ja hullusest, pühameeste ilmutustest. Tundub, justkui üritaksid loojad tõgata igihaljaid teemasid, aga kukkus välja midagi "Meistri ja Margarita" Bezdornoi Kristuse

OOPER

René Eespere "Gurmaanid-2" ei saanud hämara eksalteerituse tõgamisega hakkama.

Brigitta Davidjants

brigitta.davidjants@epl.ee

Reedel esietendus Estonias René Eespere ooper "Gurmaanid-2". Esimese ja teise vaatuse libreto autor on Ervin Õunapuu, kolmanda osa kirjutas René Eespere.

Ooperi esimeseks vaatuseks oli lühiooper "Gurmaanid", mis esietendus Estonias neli aastat tagasi. "Gurmaanide" süžee on igati vaimukas. Bastian (Rauno Elp) ostab oksjonilt Botticelli loodud Dante portree ja viib parunile (Jassi Zahharov) kingiks. Koos valmistatakse teosest pidusöök ja kui külla saabub preester (Priit Volmer), pistetakse võrtsitatud Dante portree pintslisse.

Nii on etendusel ka teatud sotsiaalkriitiline sõnum, millest libretistid kavalehel räägivad. Õunapuu juhhib tähelepanu tõigale, et me ei saa iial teada, mis saab erakogujate kollektsioonidesse kadunud meistriteostest. Eespere jääb abstraktsemaks, arutledes geniaalsuse ja hulluse hämara piiri teemadel.

Parimaks osaks muusika

Pole mingit kahtlust, et "Gurmaanide" puhul on tegemist muusikateatriga, kus rõhk on sõna teisel poolel. Tüki lavastuslik pool on hoolega läbi mõeldud. Samuti on libretist Ervin Õunapuu näinud põhjalikult vaeva kunstnikutööga. Ja lauljaki mängivad oma osad kenasti

välja, sobides kokku nii vokaaltehnoloogilise kui ka näitlejatööga.

Ooperi parimaks osaks võib julgesti pidada René Eespere muusikat. Eespere looming on mõjuv, efektne ja meeleolukas. See on vajadusel häirivalt kõhe, siis jällegi võikalt reibas ja lõpuks õõvastavalt pühalik. Selles hetketi talitsetud muusikas on sisetunde pinget, mis vajadusel jõuliselt võimust võtab. Just muusika

Samuti on libretist Ervin Õunapuu näinud põhjalikult vaeva kunstnikutööga.

aitab dramaturgilises plaanis siduda suurepäraselt kokku kõik need kohad, mis muidu hästi ei põimu.

Lavastus algab harmoneeritud gregooriuse koraaliga ja ilmutusi nägeva preestri palvega. Seejärel topib preester endale kurku mingeid paberilehti, küllap siis piiblit. Kui teine vaatus kaldub ristuvate liinide draamaks *à la* Cocteau, siis kolmandas vaatuses võetakse asi kenas-

ti kokku. Just kolmandas osas on enim meeltesegaduslikku hämarust, alates parunist, kes peab end Michelangeloksi, ja lõpetades vürstinna (Riina Airene), kes on enda arust pisike tüdruk.

Seega on ooper pikitud täis eriti klišeelike sümboliteid. Ma ei räägi vaid piibli järamisest, vaid ka püha söömaaaja parodeerimisest, geniaalsusest ja hullusest, pühameeste ilmutustest. Tundub, justkui üritaksid loojad tõgata igihaljaid teemasid, aga kukkus välja midagi "Meistri ja Margarita" Bezdornõi Kristuse poemi taolist. ●

Eesti algupärand

"Gurmaanid-2"

Muusika: René Eespere

- Libreto: Ervin Õunapuu, René Eespere
- Muusikaline juht ja dirigent: Arvo Volmer
- Osades: Priit Volmer, Jassi Zahharov, Rauno Elp, Riina Airene, Mart Madiste jt
- Esietendus: 3. märts 2006

Petisest vürstinna (Riina Airene) ümber käib peredraama.